

UCHWAŁA NR... (projekt z dnia 10.12.2025r.)
RADY GMINY CIESZKÓW
z dnia... 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), Rada Gminy Cieszków uchwala co następuje:

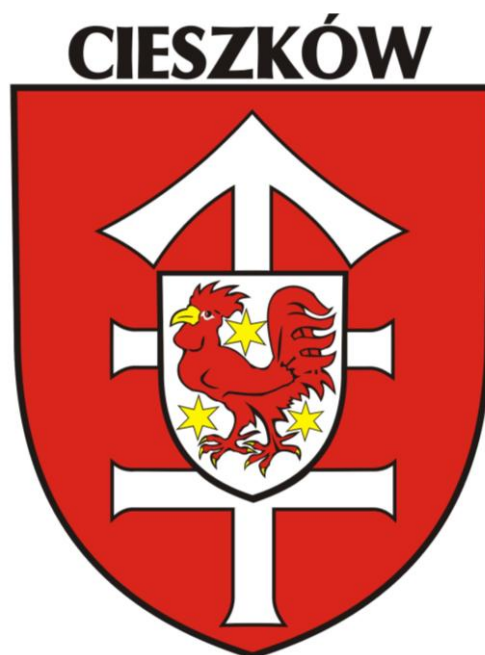
§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cieszków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Załącznik do uchwały Nr.....
Rady Gminy Cieszków
z dnia.....

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2026-2029**

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Cieszków na lata 2026-2029 zawiera:**

Wstęp

Podstawa Prawna Programu

Rozdział I

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- 1.1. Cel Strategiczny Programu
- 1.2. Cele operacyjne Programu

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych

- 2.1. Podstawy teoretyczne
- 2.2. Lokalny system wsparcia
- 2.3. Przewidywane efekty Programu
- 2.4. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Rozdział III

Zadania i zasady wynagradzania członków GKPRPA oraz źródła finansowania Programu

- 3.1. Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3.2. Zasady wynagradzania członków komisji
- 3.3. Źródła finansowania Programu
- 3.4. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- 3.5. Adresaci Programu

WSTĘP

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art.4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do zadań własnych gminy należy obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Poszczególne zadania wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- 2) pomoc w leczeniu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- 3) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,

Cele szczegółowe programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii:

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomani do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Zadania te obejmują:

- zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa (młodzieży, rodziców, nauczycieli) na temat narkotyków i dopalaczy oraz problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych;
- stworzenie systemu informacji dla osób szukających pomocy w zakresie uzależnienia od narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych
- upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
- diagnoza problemów w zakresie narkomanii w gminie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki, integracji społecznej oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Dostosowany jest do specyfiki problemów występujących w gminie uwzględniając lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Wskazuje podmioty odpowiedzialne za realizację, określa źródła finansowania zadań, przedstawia zadania własne gminy. Szereg działań ujętych w programie ma charakter ciągły, to kontynuacja zadań z lat poprzednich, szczególnie jeśli są one adresowane do szerokiego grona odbiorców.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Cieszków opracowano zgodnie z ww. wymienionymi ustawami oraz ustawą z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym oraz Narodowym Programem Zdrowia.

Podstawa prawna Programu

Podstawę prawną Programu stanowi:

- 1)** ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz.2151)
- 2)** ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r., poz.1939),
- 3)** ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r., poz.1673)
- 4)** Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2024r., poz.1670)
- 5)** Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia

ROZDZIAŁ I

Cel strategiczny i cele operacyjne Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1.1. Cel strategiczny

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania picia napojów alkoholowych, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Podejmowanie działań profilaktycznych zmierza do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych. Wspiera proces wychowania dzieci, poszerza alternatywne formy spędzania wolnego czasu przez osoby podejmujące zachowania ryzykowne. W osiągnięciu zamierzonych celów konieczna jest współpraca i pomoc innych jednostek, instytucji i organizacji pozarządowych. Wszelkie działania należy traktować priorytetowo i monitorować.

1.2. Cele operacyjne:

- 1)** Prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych na rzecz lokalnej społeczności;
- 2)** Zwiększenie świadomości i zaangażowania mieszkańców gminy w obszarze profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych,
- 3)** Wdrażanie efektywnego systemu monitoringu i ewaluacji działań podejmowanych w ramach Programu;
- 4)** Kreowanie i propagowanie modelu trzeźwego stylu życia przez dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe biorące udział w programach profilaktycznych,
- 5)** Stała współpraca z instytucjami zaangażowanymi w prowadzenie działań profilaktycznych na terenie gminy,
- 6)** Edukacja publiczna, zdrowotna i profilaktyka uzależnień /uniwersalna, selektywna, wskazująca/ w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom,
- 7)** Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych ,

Poszczególne cele realizowane będą za pomocą zadań wyszczególnionych w Harmonogramie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.

ROZDZIAŁ II

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych

2.1 Podstawy teoretyczne

Uzależnienia – to medyczne zaburzenia zdrowia, stan psychologicznej albo psychicznej i fizycznej zależności od jakiegoś psychoaktywnego środka chemicznego ,przejawiający się okresowym lub stałym przymusem przyjmowania tej substancji w celu uzyskania efektów jej działania lub uniknięcia przykrych objawów jej braku (abstynencyjne objawy).

Motywy skłaniającym do rozpoczęcia przyjmowania środków uzależniających jest ich działanie rozluźniające, nasenne, przeciw lękowe, przeciwbólowe, stymulujące (aktywizujące, dopingujące, poprawiające samopoczucie ,podwyższające intensywność przeżywania, zmniejszające łaknienie), halucynogenne (zmieniające intensywność spostrzegania i myślenia lub zniekształcające je, zmieniające stan świadomości).Rozwój uzależnienia jest zależny od wielu czynników, min. od: specyficznych właściwości substancji uzależniających, fizjologicznych właściwości organizmu (warunkujących szybkość powstawania uzależnienia),cech osobowości sprzyjających działaniu substancji uzależniających (bierność, niesamodzielność) i czynników środowiskowych ułatwiających kontakt z takimi substancjami (słabość więzi rodzinnych, brak perspektyw życiowych, presja grup subkulturowych, pochopne zastosowanie leku). Leczenie uzależnienia jest długotrwałe i trudne, wymaga wytrwałości ze strony uzależnionych i leczących. Liczne programy leczniczo-rehabilitacyjne są dostosowane do typu i fazy rozwoju uzależnienia, zwykle obejmują okresy: detoksykacji (eliminowanie objawów odtrucia i abstynenckich), reorientacji (budowanie motywacji do leczenia), rehabilitacji (uczenie się nowych wzorców życia bez środków uzależniających).

Alkohol to jeden z najczęściej przyjmowanych środków uzależniających na świecie. W Polsce głównym środkiem uzależniającym jest alkohol etylowy. Liczbę osób wymagających leczenia i rehabilitacji w Polsce szacuje się ponad 30 tysięcy. Aktualnie badania wskazują, że konsumpcja alkoholu utożsamia się z dobrą zabawą, chęcią weselszego życia, a nie dlatego, że są problemy i nie można poradzić sobie ze swoim życiem.

Choroba alkoholowa – to przewlekła choroba nieuleczalna wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Jej konsekwencje zdrowotne dotyczą nie tylko samego chorego, ale również jego najbliższych, co wyraźnie ją różni od innych przewlekłych chorób. Objawy choroby alkoholowej to:

- subiektywne poczucie przymusu sięgania po alkohol
- koncentrowanie całego swojego życia wokół picia
- nawroty picia po próbach podejmowania abstynencji
- ograniczenie zachowań oraz reakcji związanych ze spożyciem alkoholu
- zmiana tolerancji na napoje alkoholowe
- objawy abstynencyjne
- poczucie niemożności rozstania się z alkoholem na zawsze
- pragnienie picia kontrolowanego oraz nadzieja na zapanowanie nad alkoholizmem.

Jednym z głównych narządów wewnętrznych, w którym zachodzi wiele niekorzystnych zmian pod wpływem nadużywania alkoholu, jest wątroba. U większości osób nadmiernie spożywających napoje alkoholowe dochodzi do rozwoju stłuszczenia wątroby, a nawet do marskości.

Są to schorzenia charakteryzujące się zastępowaniem komórek wątroby włóknami tkanki łącznej, które uniemożliwiają jej prawidłowe funkcjonowanie, prowadząc do upośledzenia najważniejszych funkcji metabolicznych oraz utrudniając odpływanie żółci. Uszkodzenie organu jest nieodwracalne, ale

można je spowolnić lub zatrzymać poprzez odpowiednie leczenie. Częste upijanie się nie jest korzystne dla układu krążenia oraz systemu nerwowego, gdyż może prowadzić do uszkodzeń komórek nerwowych, udaru mózgu, omdlenia, zaburzeń pracy mięśnia sercowego, choroby wieńcowej, zawału serca, nadciśnienia tętniczego krwi. Wraz z rozwojem uzależnienia od alkoholu wzrasta ryzyko wystąpienia zaburzeń hormonalnych chorób immunologicznych oraz nowotworów.

Alkohol często bywa także przyczyną przemocy psychicznej lub fizycznej, może doprowadzić do rozpadu małżeństwa, utraty rodziny czy przyjaciół. Osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości tracą samokontrolę i mogą zachowywać się w nieprzewidywalny sposób. Pod wpływem alkoholu zanikają istniejące w człowieku hamulce, wewnętrzne zakazy krępujące jego zachowanie. Częste nadużywanie alkoholu prowadzi do nasilenia się zachowań agresywnych, a życie z osobą uzależnioną doprowadza do współuzależnienia innych członków rodziny. Ponadto osoba uzależniona w oczach pracodawcy przestaje być odpowiedzialnym pracownikiem, często dochodzi do utraty zatrudnienia. Nadmierne spożywanie alkoholu powoduje konflikty z prawem. Osoby, które nadużywają picia alkoholu najczęściej nie zauważają swojego problemu i rzadko poddają się leczeniu odwykowemu.

Picie alkoholu staje się coraz większym problemem i wyraźnie zmienia swoje oblicze. To nie jest problem wieku, tylko wzorców i modelu funkcjonowania oraz agresywnej reklamy firm produkujących alkohol. Najbardziej widoczna w mediach jest reklama firm piwowskich, które wykorzystują w spotach mechanizm naśladownictwa i utożsamiają spożywanie alkoholu z przyjemnościami.

W obszarze uzależnień wyodrębniamy także:

uzależnienia behawioralne - to nowa grupa uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii, ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, siecioholizm, nikotynizm, gry hazardowe, fonoholizm czy kompulsywne zachowania żywieniowe.

Dane dotyczące problemów uzależnień występujące na terenie Gminy Cieszków, sporządzone na podstawie informacji przekazanych przez Komendę Powiatową Policji w Miliczu, GOPS w Cieszkowie na dzień do 02.12.2025r.

Lp.	Stan problemów	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
1.	Liczba osób doprowadzonych do Komendy Powiatowej Policji do wytrzeźwienia	7	10	4	5
2.	Liczba wniosków złożonych do GKPiRPA o objęcie osób leczeniem odwykowym oraz ilość wniosków złożonych do Sądu	51/6	81/8	48/5	50/4
3.	Procedura „Niebieskie Karty”	5	9	4	7
4.	Liczba wszczętych postępowań dotyczących znęcania się nad rodziną	3	0	3	1
5.	liczba nietrzeźwych sprawców przemocy domowej	5	5	4	5
6.	Liczba nietrzeźwych osób kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości oraz stanie po użyciu alkoholu	26	41	41	49
7.	Liczba interwencji wobec osób nietrzeźwych	12	14	10	14
8.	Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez Policję	17	23	17	13
9.	Liczba interwencji domowych	39	54	54	43
10.	Liczba kolizji/wypadków	25/5	19/3	3/2	3/1
11.	Liczba interwencji związanych z substancjami psychoaktywnymi	2	1	2	1
12.	Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu uzależnienia od alkoholizmu	17	15	23	23

2.2. Lokalny system wsparcia

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Cieszków, w szczególności do dzieci, młodzieży, rodziców, rodzin z problemem alkoholowym i osób uzależnionych, a także do placówek oświatowych oraz instytucji, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia wolnego od nałogów oraz propagowaniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym. Realizacja wielopłaszczyznowego i spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych, dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią, przemocą odbywa się przez działalność:

1) Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje czynności zobowiązujące poddaniu się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, będących często sprawcami przemocy. Komisja pełni funkcje motywacyjne, doradczo-konsultacyjne przy realizacji gminnego programu oraz podejmuje czynności zobowiązujące osoby uzależnione do poddania się leczeniu odwykowemu. Przeprowadza działania kontrolne z przestrzegania zasad punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2) Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, Punkt prowadzi pomoc psychoterapeutyczną skierowaną do osób będących w kryzysie, osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz innych środków odurzających, członków rodzin doświadczających przemocy w rodzinie bądź stosujących przemoc.

2.3. Przewidywane efekty Programu

Zakładanym efektem realizacji Programu to ograniczenie występowania przyczyn oraz skutków nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w gminie. Stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia i pomocy dla osób oraz rodzin zagrożonych, dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią nastąpi przez realizację następujących działań:

- zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, realizując działania profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych tzn. informacyjno- edukacyjnych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych.
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przyczyn i skutków nadużywania alkoholu,
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych.

Realizując Program zwiększamy skuteczność niesienia pomocy osobom, rodzinom z uzależnieniami oraz stworzymy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się profilaktyką. Oczekiwanym rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie uzależnieniom i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście do działań profilaktycznych daje możliwość rozwoju , zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców.

2.4. Monitorowanie i ewaluacja programu

Poszczególne działania i procedury ujęte w Programie podlegać będą monitoringowi.

Mają na celu stałą poprawę efektywności i szybkości reakcji na zaistniałe zjawisko alkoholizmu, narkomanii oraz innych uzależnień. W celu zbadania skuteczności Programu, będzie podlegał ewaluacji - w trakcie i po jego zakończeniu. Ewaluacja Programu uwzględni:

- 1) Diagnozę problemów w gminie
- 2) Ocenę stopnia realizacji celów zawartych w Programie
- 3) Ocenę efektów podejmowania działań

Wskaźnik ewaluacji

- a) Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień,
- b) Liczba kampanii edukacyjnych, działań edukacyjnych kierowanych do społeczności lokalnej,
- c) Liczba spotkań GKPiRPA,
- d) Liczba wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny w Miliczu,
- e) Liczba wniosków skierowanych do GKPiRPA oraz liczba osób wezwanych na rozmowy motywacyjno-interwencyjne,
- f) Liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- g) Liczba instytucji i organizacji działających w celu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innych uzależnień.

Ewaluacja pozwoli na:

- a) rozwijanie różnorodnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb i problemów istniejących w gminie,
- b) zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania uzależnień,
- c) ewaluację Programu prowadzić będzie GKPiRPA przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu,

ROZDZIAŁ III

Zadania i zasady wynagradzania członków GKPRPA oraz źródła finansowania Programu

3.1. Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
- b) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi picia alkoholu, zgłoszone przez środowisko, GOPS, Policję, instytucje i organizacje społeczne,
- c) kierowanie osób na badania biegłych w celu wydania ich opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu i wskazania zakładu leczniczego osobie uzależnionej,
- e) umożliwienie leczenia osób uzależnionych od alkoholu w Ośrodkach i Placówkach Leczenia Uzależnień,
- d) edukacja sprzedawców w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- e) kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków określonych w zezwoleniu jak i przestrzegania przepisów ustawy,
- f) udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- g) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych

3.2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za pracę w Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jej członkowie, uczestnicząc w posiedzeniach, w działaniach edukacyjno-prewencyjnych, przeprowadzeniu kontroli punktów sprzedaży alkoholu oraz uczestnictwo w charakterze strony w postępowaniu sądowym związanym z orzeczeniem o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego otrzymują wynagrodzenie 8% minimalnego wynagrodzenia za każde posiedzenie w miesiącu. Członkowie zbierają się dwukrotnie w ciągu miesiąca, na posiedzeniach komisji. Podstawą wynagrodzenia jest udział w posiedzeniu Komisji, potwierdzony własnoręcznym podpisem na liście obecności w dniu posiedzenia. W związku z podróżami służbowymi /szkolenia, konferencje/ członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów według powszechnie obowiązujących zasad czyli rozliczenia delegacji za bilety lub używanie prywatnego samochodu do celów służbowych.

3.3. Źródła finansowania Programu:

1) Źródłem Finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2) Środki niewykorzystane w danym roku budżetowym na realizację zadań określonych w Programie zwiększą pulę środków w następnym roku budżetowym na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2026-2029. Zgodnie z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Dysponentem w/w środków jest Wójt, który przyznaje, a w uzasadnionych przypadkach cofa dotację. Uruchomienie środków na realizację zadań profilaktycznych następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia gminy.

3.4. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 to:

- 1) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej
- 4) Pedagogzy szkolni

5) Organizacje pozarządowe, Stowarzyszenia

6) Placówki Oświatowe

7) Gminne Centrum Kultury /światlice/

8) Placówki Opieki Zdrowotnej

9) Kościoły

10) Gminny Zespół Interdyscyplinarny

11) Policja

12) Poradnie Uzależnień

13) Organy wymiaru sprawiedliwości

W zakresie realizacji Programu będzie prowadzona współpraca z organami administracji rządowej, w szczególności z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

3.5. Adresaci programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Cieszków w szczególności do:

- osób i rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi
- osób współuzależnionych i DDA,
- osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, narkomanią
- osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych,
- przedstawicieli instytucji, służb i osób pracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz organizacji zajmujących się tym problemem,
- społeczności lokalnej.

Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Cieszków na lata 2026-2029.

Lp.	Cele	Zadania szczegółowe	Uczestnicy	Realizator	Spodziewane efekty
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków	1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Edukacyjnego dla osób nadużywających alkoholu, uzależnionych oraz ich rodzin zapewniając pomoc psychoterapeutyczną i wsparcie terapeutyczne	Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu, udzielanie wsparcia i pomocy osobom dotkniętym przemocą domową	Specjalista od uzależnień Punkt Konsultacyjno-Informacyjny	Rozpoznanie problemów, strat związanych z piciem i destrukcyjnymi zachowaniami, motywacja do leczenia, prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących,
		2. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych jak: narkotyki, dopalacze, lekomania i inne uzależnienia behawioralne w tym od Internetu, hazardu, fonoholizmu, nikotynizmu itd.	Osoby uzależnione od środków odurzających i substancji psychoaktywnych	GKPRPA Poradnie Odwykowe; biegli sądowi Sąd Rodzinny	Zmniejszenie powstawania nowych uzależnień wśród młodzieży i rozwiązywanie problemów dotyczących uzależnień behawioralnych lub młodzieży eksperymentującej i zażywającej narkotyki
		3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Pokrycie kosztów sądowych, biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Kierowanie wniosków do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o przymusowe leczenie po uzyskaniu opinii biegłych sądowych	Osoby uzależnione od alkoholu	GKPRPA Poradnie Uzależnień; biegli sądowi Sąd Rodzinny	Nawiązanie współpracy z placówkami leczenia odwykowego w zakresie wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji podjęcia terapii przez osoby uzależnione
		4. Dofinansowanie i finansowanie uczestnictwa osób uzależnionych w programach terapeutycznych w ośrodkach wspierających terapię	Osoby uzależnione od alkoholu	GKPRPA GOPS	działania trzeźwościowe pomagają wyjść z nałogu, zmniejszenie zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży

		5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin poprzez działalność edukacyjną i integrację społeczną w tym organizacja wyjazdów trzeźwościowych, imprez	Osoby potrzebujące pomocy	GKPRPA	umożliwienie osobom z uzależnieniami korzystania ze spotkań integracyjnych i abstynencyjnych
2.	Udzielanie rodzinom ,w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. Działania GKPRPA w celu zmotywowania do podjęcia leczenia wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Osoby uzależnione skrzywdzone, potrzebujące pomocy	GKPRPA	Większe uwrażliwienie osób pracujących z dziećmi. Wzrost umiejętności niezbędnych w pracy z dziećmi wobec których stosowana jest przemoc
		2. Pomoc i wsparcie dla rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. Wspieranie procedury „Niebieskie Karty” oraz działań Zespołu Interdyscyplinarnego	Osoby skrzywdzone, niezaradne życiowo	Policja, szkoły, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKPRPA	Monitorowanie sytuacji rodzin ,w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocą Inicjowanie interwencji.
		3. Finansowanie dodatkowych oddziaływań terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, dorosłych dzieci alkoholików, dzieci i młodzieży/ np. : warsztaty/, - Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadanie, dofinansowanie szkoleń , podnoszenie kwalifikacji służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawiska przemocy w rodzinie 4. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	Młodzież szkolna i dzieci osoby uzależnione i współuzależnione, osoby skrzywdzone oczekujące pomocy	GOPS, GKPRPA	Usystematyzowanie dotychczasowej i przekazanie aktualnej wiedzy dotyczącej profilaktyki zachowań problemowych dzieci i młodzieży. Programy profilaktyczne służące opóźnianiu inicjacji alkoholowej, narkotykowej, tytoniowej adresowane do populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	1.Finansowanie i realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej z zakresu zwalczania alkoholizmu i narkomanii. Współorganizowanie oraz dofinansowanie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez dla dzieci, młodzieży: spektakle, konkursy, prelekcje, pikniki, rajdy, bieg po zdrowie, koncerty, wycieczki, wyjazdy na basen itp. Zakup nagród do konkursów tematycznych	Młodzież i dzieci oraz mieszkańcy gminy	GOPS, GKPRPA, szkoły	Finansowanie, organizowanie i realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Wykreowanie umiejętności życiowych takich jak odmawiania, satysfakcjonującej zabawy – bez sięgania po środki uzależniające oraz konstruktywnych zachowań w kontaktach z ludźmi.

		2.Organizowanie i wdrażanie do programów profilaktyki środowiskowej zajęć sportowych, - dofinansowanie imprez sportowo – rekreacyjnych, .(zakup , nagród)	Młodzież i dzieci Mieszkańcy gminy	GKPRPA, szkoły	Uwzględnienie działalności edukacyjnej, ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, wzrost społecznej świadomości przeciwdziałanie powstawaniu i redukowaniu następstw używania substancji psychoaktywnych
		3.Realizacja programów edukacyjnych oraz programów dot. promocji zdrowia w przedszkolu, szkołach i na terenie gminy	Dzieci , młodzież Mieszkańcy gminy	GKPRPA	Podniesienie świadomości społecznej, zmiana postaw społecznych
		4.Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych oraz podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych	Gmina Cieszków, GKPRPA	Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz sprzedaży wyrobów tytoniowych do lat 18
		5.Upowszechnianie wiedzy dotyczące uzależnień behawioralnych, w tym dystrybuowanie materiałów informacyjno -edukacyjnych, profilaktycznych	Uczniowie, mieszkańcy	GKPRPA	Edukacja społeczna
		6.Organizacja i dofinansowanie zajęć i wypoczynku podczas ferii zimowych, wypoczynku letniego w formie półkolonii dla dzieci i młodzieży z programem rekreacyjno-profilaktycznym	Uczniowie szkół	GKPRPA, szkoły, Gmina Cieszków	Zagospodarowanie wolnego czasu dla dzieci, zapobieganie używania środków psychoaktywnych, rozwijanie pasji i zainteresowań działaniami profilaktycznymi
		7.Posiedzenia GKPRPA w sprawach przeciwdziałania alkoholizmowi oraz prac związanych z problemami innych uzależnień	Osoby uzależnione	GKPRPA	Kształtowanie zachowań zapobiegających w sięganiu po różnego rodzaju substancje psychoaktywne.
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	1.Współpraca oraz dofinansowanie instytucji organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, osób fizycznych i ruchów trzeźwościowych podejmujących problematykę alkoholową, przeciwdziałanie narkomanii na rzecz mieszkańców gminy Cieszków	Mieszkańcy gminy	GKPRPA, parafie, organizacje, stowarzyszenia działające na terenie gminy	Wykształcenie postaw większej odpowiedzialności za własne zdrowie, wsparcie dla organizacji zajmującej się edukacją, profilaktyką organizacją wolnego czasu oraz pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych

		2.Zakup materiałów profilaktycznych, plakatów, broszur i innych edukacyjno – informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień 3. Dofinansowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji w dziedzinie profilaktyki uzależnień	Mieszkańcy gminy Specjaliści od uzależnień GKPRPA	GKPRPA, szkoły, GOPS	Materiały edukacyjne i profilaktyczne pozwalają stworzyć odpowiedni wzór zachowań społecznych, dostarczają silne pozytywne wzorce, wspierając rozwój dziecka i młodzieży, rozwijają posiadanie przez nich zdolności oraz wspierają ambitne postawy.
		4.Zapewnienie dostępu do pomocy osobom w kryzysie Dostosowanie do potrzeb	Mieszkańcy, osoby w różnym wieku	GKPRPA	
		5.Wspieranie działań Policji służące zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów uzależnień 6.Współpraca z parafiami i innymi instytucjami w celu prowadzenia działań skierowanych do osób uzależnionych, współuzależnionych	Policja Kościół	Gmina Cieszków, GKPRPA	Wspieranie instytucji w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowaniem przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1.Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych	GKPRPA, Policja	Działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrolę sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim
		2.Wzmacnianie działań na rzecz skutecznego egzekwowania przestrzegania przepisów dot. zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych	GKPRPA, Policja	Działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez

					kontrolę sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim
		3.Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku naruszenia przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy.	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych	GKPRPA	Działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrolę sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i dofinansowanie centrów integracji społecznej	1.Podtrzymywanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego, terapii oraz stworzenia warunków dogodnego, zdrowego stylu życia w abstinencji, objęcie programem profilaktycznym i działaniami GKPRPA lub GOPS.	Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu	Gmina Cieszków, GKPRPA, GOPS	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, z wykorzystaniem pracy socjalnej. Współpraca z GOPS w zakresie udzielania wsparcia finansowego, rzeczowego zgodnie z przepisami o pomocy społecznej